بیوسی

دعبدالهادي ریشاء

داشعارودوهمه

مجموعه

۱۳۷۴

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېوسي

د مجموعې نوم - بېوسي

شاعر - عبدالهادي ريشا

دليکو کال - ۱۳۷٤ هـ.ش

د چاپ ځای - کراچي

د چاپ شمېر - پنځه سوه ټوکه

خطاط - عبدالناصر

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

اهداء

دا د بېوسی مجموعه د هغو کورډاګو، زوی مړو
او موړ مړو پاک نیت ته چي د ناښاد واولسو د ښاد يو
صادقانه غوښتونکي وه او په دې ارمان د خپلو مغزنو
ګکريو سره د ډک زړونه د ځمکي په غېږ ورو ستل سوي دي
اهداء کوم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سریزه

درنو لوستونکو!

ما د پټو کړزو دلمړۍ شعري مجموعې په سرکي ژبه کړې وه چې که مې توان وموند دوهمه مجموعه به هم د خپره سره چاپ کم. دادئ اوس وتوانېدم چې د خپلو اشعارو د(بیوسې) مجموعه د چاپه راوباسم او ستاسي حضور ته يې وړاندې کړم. زه پسر خپل بول و دربدم، خپله گایه مې داده ترسره کړه.

گرانو لوستونکو!

ترهغه ګړیه پورې تر څو چې د پټو کړزو د مجموعې په باب ماته د محترمو استادانو، شعر پوهانو او عامه خلګو له خوا مکتوبي، غيابي، حضوري د تائيد او تنقيد حالونه راتلل

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې ویونکي کوربښادي به څه پکښې ووایي. نو مي ولی په هوا زړه مي کښانده وو. کله چې پوه سوم چې د پښتوکرزو مجموعه بیخي چاله نظره نده غوړځولې، نه یې یو ځینځه (نو) پر کش کړی دی، وروسته مي نو پر ځان یک سنده کړه. زړه مي پر پښتی سو. یو څه ناڅ مي پر کښېښوست. چاچي زه د پښتوکرزو د مجموعې په تائید سره مکتوباً، غیاباً او مخامخ غښتولی یم. دوی دي د سیالانو سر سي. زه یې ممنون کړم.

او هغه کوړ ښادو چې د مجموعې پر بعضي ځایو تنقید نیولی دی. د هغو تر دا پاک دین وګرزم چې پر یوه مخ یې نده کړلي. او هغه ښادمنو او صاحب نظرانو چې ښه نظر او لاړښوونه یې راته کړېده. دوی ته سلامه دي، غیبي سپاره دې مله وي، کوړیې و دان.

ښاغلو لوستونکو!

مابه دغه د (پښوسي) مجموعه د وخته لا چاپ کړې وای. خو زه د ژوند په نورانګل اخته وم. د بلي خواچې مي د چاپ د پاره خالړي څه غرانونه تول کړي وه. په هغه بنۍ د ګرانۍ داسي هښه، باد ښوتی چې د غرانو زیږه سکه یې داسي ور سولولې وه چې غران د غازارزش خوڅه کوې د خوشکۍ تروړن یې لا وزن سپک سو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د چاپ د پاره نه بسېدل، نوره لېږه، د ېږه مانه ډېر لوډل چې د هغه څخه يو څه راواخلم او د چاپ مصرف ته يې ورکړم. نو اريان، پريشان پاته وم، په چاپ پورې يې اوګاره وم. يو چا ته چې مې اميد ډېر لو د هغه ته چې مې وړيا ده کړه هغه هم تله تېره کړه، ځان يې وځړاوه، نه و ټوخېدئ. په داسې وخت کې نو ما وار و سرې خا ځا واسرنګه کېږي. دا مې هم ځان ته عار باله چې ريشا' دي ديوې مجموعې د چاپ د پيسو په خاطر ځان د اوو محمد وپوروړئ کړي. دا مې هم نسواى منلاى، نه مې وړ بلل چې ليکلي چاپ ته آماده مجموعه دي د غه سې نا چاپه پاته سې. باره مې زړه راغونډ کړئ. ما ويل "څه توکل يې پر هغه چې بارانونه اوروي".

راولاړ سوم، پر چاپ خانو وګرزېدم. ډېرې چنې مې و وهلې. په ارزان بيه کاغذ پسې مې بازارونه مټ کړه. په چونګې، چونګې د صورت په سوهانګې مې د ونه پيسې برابرې کړې چې دا دېپوسي مجموعه په چاپ کړم، او ستاسې حضور ته يې وړاندې کړم. ما خود اکار د-نس په خوزو وکئ. اوس نو پر تاسې ده چې نو کئ وخت ورو باسئ او د يپلا ويلو زحمت پر ځان تېر کړئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا چلي ما د بېوسۍ په دغه مجموعه کې
سل (۱۰۰) شعرونه وکښل.
د دې کراستي یا گډلي شنل په تاسي اړه لري.
زه به تر هغو پورې غابښ وچیچم، چې تاسي یې توري و
سپیني شنل سوي وې‌ئ خپل د قضاوت د ترازوو پلو
ته ور غورځوئ.
تاسي ته به یاد وي چې د دې شعري مجموعې شعرونه
د ډېره وخته ماته پراته وه. ما د پښتو کرزو د مجموعې په سر
کې لا دا خبره ستاسي تر غوږ تېره کړې وه. د هغه جملې
څخه مي بعضي اشعار د چاپ د پاره د لته راپېل
کړه. او بعضې نوري لکه :- د
لوی استاد علامه عبدالحي (حبیبي) مرثیه چې د (پښتو ټولني)
په مجله کې داکاډمي له خوا نشر سوې ده. د عبدالباري (اشنا)
ویړنه د کندهار په مجله کې چاپ سوې ده. بر علاوه (۵۰۰) پاڼي
یې گنتنتر، او نشر سوي هم دي. د محمد گل (نوري) د مړینې
په یوه تلین کې چې د سرحداتو او قبائیلو د وزارت له خوا نیو-
ل سوی وو، ما هلته هم د ده په یاد یو شعر وو وایه چې البته
نشر سوی به وي. د جمال عبدالناصر مرثیه چې ما د ده
د مړیني په دوهمه ورځ وویل، بیا يې و مصرته د ده دفتر
ته ولیږل. گاگارین چې لمړی ځل د فضاء په سفر ولاړ، او بیرته

(c) ketabton.com: The Digital Library

راکښته سو. د ده په افتخاري هم په هغه شپه شعر جوړ کړی، او د ده د فترته مې پس له څه وخته واستوئ چې خبر یې د (ازوستیا) روسیه جریدې خپور کړی. د لمړي پلا دپاره چې (آرم ستراونګ) امریکايي پر سپوږمۍ قدم کښېښود، ما د ده په شان کې هم یو شعر جوړ کړی. په یوه پیټه کې مې ثبت کړی، نو ګوره چې هغه پیټه به اوس چیرې وي؟ د غسې زمانو ر شعرونه په مختلفو جرید و په مختلفو وختو کې خپاره سوي دي. لکه :- د اولسي جرګې په مجله کې، د سولې د جبهې په جریده کې، د اوسني لیکوالو په درېم ټوک کې او نورو اخبارو کې چې زما سره یې نه تاریخ سته نه مې شعرونه یاد د.

خـــــو اوس هم یو څه شعرونه د توَمني په اندازه راته پاته دي. که نور سره براېر سوه بیا به نو د خیره سره خبري کوو. چې بیا د بلدي د ګوروان کاندرا ونه سي. اوس یې د چاپ وعده نه کوم.

خوږو دوستانو!

که ستاسو دا خیال وي چې د دې مجموعې اشعار به دونه شیریني ولري لکه شیرپېره یا به داسي مفرح دل و دماغ و تسکین د هندهٔ اعصاب وي چې په هرګوندي کې به یې ترنګ خوشي پرته وي. نو دا ګمان مو بېځایه بولم. ځکه پدې شعرو کې د ۱۶۰ کلو د بې وزلو د خګو خزکي، د جزغاله مغزو جزکی،

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه دزلزلو چغکې او د زړه درزونه، دردونه، غمونه ، انعکاس او نقاشي سوي دي. که څه هم ستاسي به خوا درووهي. خو د يپلادويلو توصيه يې زه ځکه درته کوم چي، تاسي بيا هم د اولسو په جگرخونيو کي ورسره گډ او شريک سئ، چي دوی يوا ځي په غم کي پاته نسي او پر دې تـوره کمبله ټوله داغ ديدگان او غمجن سره کښيني او پاتا سره ور کي وروسته د غم کمبله ټوله کړي.

دا پلامي د دې مجموعې نوم په دې خاطر ببوسي، وټاکئ، چي ټوله ناخوالي، ساړه اسويلي، دردونه، نادودي زموږ ببوسي ده. هو. ذهني، جسمي، مالي، او نور رقم، رقم ببوسئ زموږ په پيڅه دي. تر دې حده پوري ببوسه او بېر- ندوکي يوچي د پيشي د تښه څخه هم بېريږو. هانور خولاپريږده. دا زموږ ببوسي نه بولئ؟ چي پر يوه ټيک يې راته اينبې ده. په سر مو راته گوري، توري يې راته پرتندي دي. د ناترسو ترچپلاخه لاندي يو. د سياه سروژړاوي، بنراوي، الـه لاوي دي. هلکان ځان د ډاگه، ډاگه وهي، پر خوله لوږو د يوږته کيدوڅوك نسته. په سترگو کي مو خاوري رډ، بډ پاشل کيږي. ټا ټوبئ مو ورك دئ. د خدای پراوبچه موڅوك نه پريږ دي. په هر ځای کي شېر خطيان يـو. په جيب کي شانزده، په کندري کي سپيروئ ندئ پاتــــه.

لڅي وپټي شتمنۍ مو ګټلي وي. د خپلو هستيو پر سر په چيچه ايستلي يو. تېښونه او ارزې لا د لاسه راباندې صافوي. د دغه واقعيتو په نظر کې نيولو سره مې د دې مجموعې نوم (ببوسي) وټاکه، چې د اکثرو جملو څخه هم دا نخښي او ببو سيوږغ او مفهوم راوزي. موږ ببوسه نه وو خو اوس زموږ وس غښتو وسدارانو وړي دی.

خاوري عبدالهادي رشا

(c) ketabton.com: The Digital Library

منـــه

زما کشري زوی (عبدالناصر) چي دوستان يې (کبلی) بولي راته ټينګ سو چي ستا د غه د بېوسۍ مجموعه دا ګڼبت د چاپ د پاره زه ليکم. ما ورته وويل چي "دا خو د زوی زړی دی. مګر ستا خط کله د وايې دی؟" خو ده ټينګار کاوه. ويلې "د طواء ټکۍ دی که يې بېله ما بل څوک وليکي". ورسره بنه مي کړه. ما ويل "ودي ګورو".

هلک رهي سو. د خوش نويسۍ يو کتاب يې پيدا کې. ورته وجوغېدی. اندر په يوه، يوه نيمه مياشت کي په خط کي دونه باولی سو چي پر خط يې زما باز کښېنوست. مجموعه يې په بشپړه توګه چاپ ته آماده کړه.

دی ډېر ذکي، پوه او مستعد زلمی دی. استعداد يې د ستايلو وړ دی. مګر نوښه وکوچي پر هيواد مود بلاسا ختلې ده. د دغسي ډېرو مغزنو، مبتکرو او سالمو فکرو خاوندان د بل په خاوړه کي ترهتلي، لی به ليه او تاک له تاکه ګرزي. پيازيه ګنډه په ډوډۍ پوري حيران دي. د استعداد د روزلو او تحصيل استادان يې يا نسته يا هغه پخپله بخوله اخته دي.

زه اول د ده څخه د دي مجموعي د ليکني د زحمتکښۍ منته کوم. بيا يې استعداد ستايم چي په لږ وخت کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دونه اَوْړَه سوچي مجموعه یې یک لو خته صافه ولیکل. دا
دئ نن یې خط ته ستاسي سترگه هم وړاوړي.
خدایٔ دي ده ته برکتونه وړکي. وزردې وزېږي.
دانسانیت په هره برخه کي دبریو غښتي برخي وړته غواړم.
- ریشاء -

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

شماره ‖ عنوان	مخ
۱ . لوی ښبنتنې	۱
۲ . رب ته دریږو	۲
۳ . اي خاونده !	۳
٤ . دغه حال دی چي نه چاغيږو	٤
٥ . لېوه هم پرهيز کوي؟	٥
٦ . حالونه مي راوړي	٦
۷ . بېچاره پروفيسر	۷
۸ . غم ځپلي اولسونه	۸
۹ . لامونه دي پېژندلي ؟	۹
۱۰ . تښي د خولې خبري	۱۱
۱۱ . دخپل زوره ناخبره	۱۳
۱۲ . جنګ پرغَلَه دی	۱٤
۱۳ . دلته ګذاره سخته سوه	۱٥
۱٤ . زوی مړي لاس نه اخلي	۱٦
۱٥ . للو ، للو	۱۷

لومړی

شماره - عنوان	مخ
۱۶ . ملل متحد ته وایم	۱۹
۱۷ . که راتله نو پاخه راځي	۲۱
۱۸ . داڅه سوران راغلئ دئ	۲۲
۱۹ . یاران یې بد راه کړه	۲۳
۲۰ . دټولو زړونه ډک دي	۲٤
۲۱ . تر مرګه خوب	۲۵
۲۲ . وي شرمولو	۲٦
۲۳ . یاري صداقت غواړي	۲۷
۲٤ . مخ یې راو لګاوه	۲۸
۲۵ . دغه دئ ایثارنو	۲۹
۲٦ . کفن کښ	۳۰
۲۷ . بې باوره وعدې	۳۱
۲۸ . سل د زرګریو د ګر	۳۲
۲۹ . پس ګردنی	۳۳
۳۰ . نوبتي مرګ	۳٤
۳۱ . نامیندي	۳۵
۳۲ . حق ده پېره	۳٦
۳۳ . لرګي یې پکار دي	۳۷

دوهم

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره ـ عنوان — مخ

٣٤. د زړه غمچینه ________ ٣٨
٣٥. لوړ ختلم په زېرخانه ننوتلم ________ ٣٩
٣٦. بې پرزو موټر ________ ٤٠
٣٧. ژربه د نازه ولوېږي ________ ٤١
٣٨. کوربل ________ ٤٢
٣٩. سر شکوني ________ ٤٣
٤٠. مخ ته کرکنډي ________ ٤٤
٤١. تماشه يي کوه ________ ٤٥
٤٢. د بل لاس ________ ٤٦
٤٣. ټول دي دی ________ ٤٧
٤٤. شخصي حکومتونه ________ ٤٨
٤٥. پښو ته لوېږي ________ ٤٩
٤٦. د مغزو عملیات ________ ٥٠
٤٧. تالي ختي ________ ٥١
٤٨. ورستي هګۍ ________ ٥٢
٤٩. د بندګۍ ژوند ________ ٥٣
٥٠. د سرونو لګو ________ ٥٣
٥١. نه تعلیم نه تربیه سته ________ ٥٤

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره-عنوان	مخ

۵۲ . د غه حال دئ ________ ۵٤
۵۳ . زه ته مولویزي؟ ________ ۵۵
۵٤ . ژړي تلي ________ ۵۵
۵۵ . ولي بل ته اړیو؟ ________ ۵٦
۵٦ . د غلو ملګري ________ ۵٦
۵۷ . څنګه وکم؟ ________ ۵۷
۵۸ . بې فایدې مجلسونه ________ ۵۸
۵۹ . نیکي غوښتني ________ ۵۹
٦۰ . په وینه بیده ________ ۵۹
٦۱ . و چاته ورزغ کړم؟ ________ ٦۰
٦۲ . پرکمه رهي یو؟ ________ ٦۱
٦۳ . پښتون پاته سو ________ ٦۲
٦٤ . لاس یو کئ ________ ٦۳
٦۵ . ذ غالیان سو ________ ٦٤
٦٦ . فراري عاشق ________ ٦۵
٦۷ . مردار خواره ________ ٦٦
٦۸ . ترکلکین راته ګوري ________ ٦۷
٦۹ . ګلګل میري ________ ٦۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره - عنوان	مخ

۷۰ .تویک خپل و پردی نه پیژني	۶۹
۷۱ . بیوسه یو	۷۰
۷۲ .پرصراف کلیي نه چلیږي	۷۱
۷۳ . راغله، ولاړه	۷۲
۷٤ .بدي خاطري	۷۳
۷۵ .منافق	۷٤
۷۶ . کوږ لاس کوږ مغزی	۷۵
۷۷ . بړگ کل	۷۶
۷۸ .بنه انګور چغال وهي	۷۷
۷۹ .پښي نه پروړ ځي	۷۸
۸۰ . آینده نتیجه	۷۹
۸۱ . د بیت المال موږ کان	۸۰
۸۲ . نه شرم نه حیا	۸۱
۸۳ . ترکه و ارزانه	۸۲
۸٤ .سوک زړه	۸۳
۸۵ .اوږد زکندن	۸٤
۸۶ .پر یوه زخم بل زخم	۸۵
۸۷ . بنه کوئ بد مه کوئ	۸۶

پنځم

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره ـ عنوان	مخ
۸۸ . سگریټ کښنانو!	۸۷
۸۹ . نصوار ریانو ته	۸۷
۹۰ . خپلي بنکلي ته ځم	۸۸
۹۱ . خبره خلاصه ده	۸۸
۹۲ . خوندیي نسته	۸۹
۹۳ . په ټوک یا ځیره ګزاره	۹۰
۹۴ . د ډالرومریدان	۹۱
۹۵ . بي سوره سازته اتڼ	۹۲
۹۶ . د غوښو اکسیر	۹۳
۹۷ . جوال شکاف	۹۳
۹۸ . خرامبو	۹۴
۹۹ . ترنس کښېنته مزدوري	۹۴
۱۰۰ . کږي لاري	۹۵

شپږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوی خښتن ج

مُصوّر، خالق، مالک د کائناتو
ته لایق د حمد، ثنا او د صفاتو
تا راکړي دي بې شمیره نعمتونه
اې منعمَ! معطيِ د انعاماتو
بینده په زره آگاه د هر بنده یې
مهربان یې نگهبان د موجوداتو
چې ستا حقه لار په صدق عملي کړي
هغو یو وړه ستا رضا په عباداتو
ته معبود یې عبادت ستا لره بنایي
پرستش نه کړم د بت او فلزاتو
د شیطان د تیرایستلو پناه غواړم
چې ولاړ نسم د خونکارو پر عاداتو
د صالح نیکو کارانو عمل راکړه
ما خوندي کړه د روزگار د جنایاتو
ته هادي یې هدایت هادي ته وکړه
دی خواستگر ستا د مقبولو هدایاتو

رب ته د ریږو

مسلمانان چي د خپل رب څخه جنت غواړي
هسي مولا له بندګانو عبادت غواړي
هادي قران چي بندګانو ته لیږلی رب دی
باید په د ورو کي پروت نه وي تلاوت غواړي
مسلماني تش په خوله نه کیږي عمل ورسره
هم اوامر هم نواهي مطابقت غواړي
که مؤمنان موږ یوله بله سره ورونه بولو
همدا اخوت په صداقت، مینه، الفت غواړي
که څوک یواځی لمونځ کوي زکاة بیا نه ورکوي
نیمی آیات مني د نیم څخه فرقت غواړي
د همسایه سره اسلام د ورور ژوند خوښوي
هم د هغو سره دوستي او مؤدت غواړي
قتل، قتال، جنګ، جدل، فسق، فجور دی منع
سوله، صفا خوښوي نه چي عداوت غواړي
څوک چي تقوا لري هغه وي و خالق ته نږدې
څښتن عادل دی د بنده هم عدالت غواړي
خدایه ته زموږ عمل ته مه ګوره خدایي ته ګوره
ریښا په ټول جهان کي سوله امنیت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې خاونده!

پاکه ربه ته خالق زه دي بنده يم
ستا له امره څخه ليري افتاده يم

په ګناه کي يمه ډوب تر سره پوري
د رحمت اميد لرمه درمانده يم

شيطانانو يم د لاري اړه ولې
اې ستاره! عفوه غواړم شرمنده يم

په دنيا کي مي هم هيڅ خوا نسوه سمه
په محشر په خپل عمل سرافګنده يم

بندګان وايه وتاته ياغي سوي؟
او که زه په بيښا ستر ګوناديده يم

نه ورورري، نه اخوت، نه مؤدت سته
پر دې حال به لا تر کله پاينده يم

زما د ژوند چاري راسمي کړه خاونده
زه ريښا، کله د چارو ساز نده يم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه حال دئ چي نه چاغيږو

راته وايي چي څوک مخامخ دړواغ
د هغو خلګو لرمه پر زړه داغ

په خوله قال الله و قال رسول وايي
په خوړک کي مردار خوري لکه زاغ

په مجلس کي يې د ژبي لمبي وړي
وي د ننه زړه يې تور لکه څراغ

چي د زړه او د خولې لار يې يوه نه وه
منافق دئ غوږه ژبه د ابلاغ

چي يې ټول عالي صفات د پاک مؤمن وي
چيري و باسم د دې سړي سراغ

ولي نسي رنګارنګ ګلان خرجوه
چي د ګلو پر باغچو ګرځي الاغ

که په رنځ د خونړيزۍ سړی اخته سي
نه جوړيږي د خاکشير په نبا داغ

هر ګړی د نا بوره مرګ په ګروم کي
ريښتيا څنګه څوک پر دې حالت سي چاغ

لیوه هم پرهېزکوي؟

یا پیدا دئ تباهۍ لره چنګیز   بدلوي جګي کوڅې په خاکرېز

نعمتونه کړي بدل په تور وخاورو   یا یې لاندې کړي په یوه ګړي پالېز

یا نښې راغلې بلبلان وږي د باغه   وابه نه وړې له کارګه د بلبل رېز

یا رمباړه، یا شیشنۍ، یا داړې دل دئ   حیوانان کله و یلی سي نیرېز

درنده حیوان دئ هرچا پېژندلئ   نه پوټېزي د دوی پوست په قناوېز

سرچینه که سوه مرداره تول مردار سي   که بهاندتر آخره وي کارېز

د مردار لاښ په خوړ کې ډېر حریص دئ   چالیدلئ د کارګه، لیوه پرهېز؟

یو د بل حیات ته وینې دځان ورکړي   بل جلا د غوندې د وینو وي خونرېز

بښه و بد اعمال د هرچا جلا کېږي   که څوک ولري د عقل والېز

پرزیشا، د نفس، هوا لښکرې راغلې

اوس به څرنګه کوي ځنې ګرېز

حالونه مې راوړي

آ بنادمنوا! ماغمونه دي راوړي
ما د ګړوب هيوا د حالونه دي راوړي

تمول ژوندي يې پرتې باندي ځنځېدله
او د مړو مې تصويرونه دي راوړي

يو مخيځه وطن واړه هديره وو
د قبرو مې فريادونه دي راوړي

سوخته دله پرهار زړونه هلته پاته
ما يې تش آه و دردونه دي راوړي

په نکريځو سره لاسونه هورې ښخ دي
ما نامراده ارمانونه دي راوړي

ما د ساندو د ژړاند وستر ګو اوښکي
سيلابونه، سيلابونه دي راوړي

په اوربل يې د اوربل ويښتان پاشان سوه
شاعر څو شعري تارونه دي راوړي

بهارونه غوټۍ نه وې غوړېدلي
د خزان مې ژړ بلګونه دي راوړي

پر ديوال ماغزه پراته وه د بېبيانو
د کوځې مې ولونه، ولونه دي راوړي

د مرګ وزي په ژوندېو پاڅېدله
په سند کې مې هډونه دي راوړي

روڼ اتيانو لاتر کله روژه نيسي
دا دې ما روژه ماتونه دي راوړي

داچې نن له دې محفله مستي ولاړه
خو ريشاء د غم ستونه دي راوړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیچاره پروفیسر

تورسر دود وړي په زړه کي اوربلیږي
دکوړي پشان د زړه خونه سوځیږي

په ظاهره روغ، درون لړمون پخته یم
ناخبره د سباچي څه راکیږي

زما په رنګ تاړاک بل چاندئ لید لئ
صورت ښیږي، زړه لړزیږي، ستړګي لویږي

دعلاج داروي ندي پیدا سوي
پروفیسر مي په تشخیص لا نه پوهیږي

ډیر تېروني دوست د رنځ پوښتنه نکړي
بېګانه خوي په مرګ لا خوشحالیږي

ریښتیا مرګ ته انتظار باسه مرګ لنډ دئ
خدائ خبر چي د ژوند چاري دي سمیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غم ځپلي اولسونه

پاته يم يارانو د غمجنو ارمانو سره
نسته شيريني ژوندون تيريږي د ترخو سره

نه لرم خندا پر شنډو غم لرم، غصې لرم
زړه کي گلومه خپل درد ونه د غمو سره

چا راته د عقل اساسي لاره و نه ښوده
شپه او ورځ تيريږي د پرسد وليونو سره

خلگو ور اخستي دي په اوښکو کي غوټې وهي
هسې آموخته سوه د سړو و د تودو سره

ژر به آبديده اولس له گرمه سړده وخيږي
لار به پرې کوي د وړاندي تگ د کاروانو سره

مه نااميده کيږه رښتيا غم غصې دې ليري کړه
ځان دي کړه تر دي د غم ځپلو اولسو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

لامونه دي پېژندلي؟

د غه څوک دي چې يې وږني هم يې سوځي ؟
دغه څوک دي لوټوي چې يې د ورځي؟
د غه څوک دي چې د ورور د جيب يې باسي ؟
په رقم، رقم نوموي ختا باسي
د غه څوک دي چې ښهري خلګ د کوره ؟
د غه څوک جلا کوي خپل ورور د وروره ؟
د غه څوک دي چې قبرونه يې ړنګيږي ؟
کور، کوڅه، مسجد ښارونه يې نړيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا د دې عصر زمریان که چغالان دي؟
چې خورک یې د خپل ورور د کورچرګان دي
دوی پرڅه دي تباهۍ ته جوغېدلي؟
دا یې رحمه دا بښیلي، ښوېدلي
دوی څه وایي، څه کوي، څه یې مقصد دئ؟
چې هر ځای یې اور بل کړی د حسد دئ
آیا پیژنئ یې دا نا ترسه څوک دئ؟
د سور سات او بن چې هر کاله ته چوک دې
خلګو ښې سئ بس ته، پرېږدئ خپل خوبونه
د ریښا سوالو ته ورکړئ جوابونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تشي د خولې خبرې

د نړۍ بشر خواهانو، چیرې ورک یاست؟
د مظلوم طرفدارانو، چیرې ورک یاست؟
زموږ له حال څخه خبر یاست او که نه یاست؟
مهربانه پر خوارانو، چیرې ورک یاست؟
د افغان پر سر وشه ناورین سیده دی؛
بشر دوسته انسانانو، چیرې ورک یاست؟
سترګې پټې دي، که حق نسي لیدلی؟
حق بینانو بینایانو، چیرې ورک یاست؟
انساني عاطفه، رحم ولې نیست سوه؟
رحم دِ له هستمندانو، چیرې ورک یاست؟
افغاني ملت په وینو لړند پروت دی،
بې سرحده ډاکترانو، چیرې ورک یاست؟
بشري حقوق د خولې تشي خبرې
د عمل وفادارانو، چیرې ورک یاست؟
توازن نسته پلې سپکې درنې سوې
په نړۍ کې منصفانو چیرې ورک یاست؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر غذا سود سلاح کاروان د مخــــه
د ترافیک پیره دارانو، چیري ورک یاست؟
د اوربل قوماندې تېر ژر عملي سي
د اوربند منصبدارانو، چیري ورک یاست؟
د افغان نجات ته کمــــه لاره وزي؟
مخ کښانو، رهبرانو، چیري ورک یاست؟
بشري نړی قرض داره د افغــان ده
بندي غاړي دېندارانو، چیري ورک یاست؟
د امیدستر ګي وتاسو ته کږې دي
اي! د سمې لارویانو، چیري ورک یاست؟
د کارګانو آوازونه پــورته کیږي
له دې باغه بلبلانو، چیري ورک یاست؟
په طعنه په اشاره به څه سې جوړه؟
خولې کړئ خلاصې شاعرانو چیرې ورک یاست؟
ریښا ورک دئ په تیاروبه د ربیلوکې
چیري یاست مشعلدارانو چیرې ورک یاست؟

د خپل زوره ناخبره

په ښایست کې قافلې دې مخ ته اوړې
خو ولاړ یې د تورمخ غلام و دړته
په مړانه دې د ښبان دې چپه کړې
په قوت کې غر ولاړ یې هرخطرته
اې د خپل مړانې، زوره ناخبره!
توره چا ده تېره کړې ستا وسرته؟
پخوانۍ تختونه چا کړه دړې وړې؟
چې پر وچه مځکه پروت یې وسره لمرته
په بربښو او په شمله دې څوک اخته دي؟
په پړوني کې وړل کیږې و بهرته
سپینه ورځ دې د غفلت په خوب کړه ګړه
توره شپه به تېروې و سپین سحرته
د بابا او د نیکه نوم دې هېر شي
بد نامي بیا پاته کیږي و پسرته
وروستی عمر د زیښاء د بې آبۍ سو
وچه دړختنه رسیږي وشمرته

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنگ پر غله دئ

که دوړنو ترمیانځ نه وي یکرنگي — زندگي د ښځونه ده زندگي

دملت ترمیانځ که یو وار نفاق راغی — پروړ غورځي هر څوړي او هر بېنگي

دغه حال پر افغانانو نن راغلی — د نفاق اساس یې اېښی فرنگي

دغیرت بگړی وغاړې ته لوېدلي — افغانان دي یو د بل سره جنگي

دېرین زړه وال د وروره مرگ یې کړی غږ — غواړم هغه زړه اهاک چي وي سنگي

چي د بل په اشاره خپل وروڼه وژني — تردې نسته بله لویه بې ننگي

نه آرام او نه امید د هوسایي سته — زوړ و ووړ ژوند تېروي په خلوت تېنگي

چي پر زړه یې د روپو د حُب تاپې وي — د هغو ظاهري خوئ وي پلنگي

په میدان کي چي چرگان سره بېرسي — لمړی ضرب یې وي پر تاج د کلنگي

ریشا، څوک دي پر سورناکله غوږ نیسي

چي وي پوره ته آواز و نه سورنگي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لته ګذاره سخته سوه

د سپین سرو د نازونو مي بد راځي
د سپین ږیرو د ګیلو مي بد راځي

مشران چي د خپل کور مسئول نه وه
د کړو وړو خبره د هغو مي بد راځي

چي په کور کي نه تنظیم نه د سپین وو
له دې ګډ وډ تنظیمو مي بد راځي

چي نه قول نه وعده وي نه وړاشه وي
له دروغو د وعدو مي بد راځي

دلائیل منطق چي نه وي په مجلس کي
وچ دلویو اوازو مي بد راځي

فیصلې چي په عمل کي تطبیق نسي
پر کاغذ د فیصلو مي بد راځي

هسې دیرشیان موجود سته بد مي ایسي
خصوصاً یا د جنګو مي بد راځي

ریشاؤ لا پر سه یوې بلي سیارې ته
ستا له دې نصیحتو مي بد راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زوی مړي لاس نه اخلي

سحر ګروځه جادو را باندي کړيُ
عقل فکر یې دئ زما له سره وړيُ
د خپل ځان سره مي واك واختیار نسته
کښوي مي لکه مزغاره کي پـــړيُ
د ژوندون د پاره مڅکه راته سره ده
د مرګي په کټ کي پروت یم لکه مړيُ
د کمر درد څخه نالش وکړمه خلـــګو
د وجود هره حصه مي ده کوبړيُ
چي يې غوښته هغه هوډه يې پوره کړه
پر څه لاس را څخه نه اخلي زوی مړيُ
د دوو ورونو په لاسو کي سنلا خ دي
یو دا بل حلا لوي لکه اوز کړيُ
د خپل کوره يې ریښا بهرته ویوست
پاته نسو په کاله کي د کوز غـــړيُ

(c) ketabton.com: The Digital Library

للو، للو

الاهو للو، للو، خوب دي درسي دلیمو للو، للو آباهی، آباهی للو للو
د ستر گو تور، د زړگي سر للو، د توري شپې ژړېدلې مره للو، پر د ښمنانو سپي لاس بره للو

الاهو للو، للو

اوس دي خوبونه کوه، پاک خوب کوه کوه، پر مور نازونه کوه
ځان مړه وه په شیدو، خوب دي کوه تر سپیدو

الاهو للو، للو

سباقومونه روزي، کار له غښتلي پالي، دوی ته دلوړي ساتي
ښتن د لویو کارو، د نوي، نوي فکرو

الاهو للو، للو

ته به اقوام وینبوي، ته به عوام وینبوي، بشر تمام وینبوي
ته د غفلت د خوبو، د جهالت د خوبو

الاهو للو، للو

نړۍ کي سپین دي که تور، هر یو د ځان بوله ورور، نړۍ د ټولو لوی کور
سره یو ځای د قرنو، پر د ښتو غرو و رغو

الاهو للو، للو

(c) ketabton.com: The Digital Library

وچه بېديا اوبه وه ، خړي غونډۍ شنې کوه ، زوزان د بېخه رېبه
زړونه راباسه د غرو ، وتړه بند پېر رودو

الا هو للو ، للو

پوره که لوړې هيلې ، د مرگ سلاح کړه ويلي ، وايه د ژوبد لې
ورک کړه خطر د جنگو ، خلاص کړه بشر د لمبو

الا هو للو ، للو

زما وصيت و منه ، حق عدالت چلوه ، خدمت د خلگو کوه
دغه قيمت د شيدو ، ستا څخه غواړي ببو

الا هو للو ، للو

د خلگو زړه وساته ، زړه يي د زړه وساته ، لوی او واړه وساته
عالي انسانه للو ، پر خواري گرانه للو

الا هو للو ، للو

آينده ښاد اوسې ، آرام ، آباد اوسې ، لوی سې د مراد اوسې
زما نازولي زړگو ! چې هېره نکړې آدکو

الا هو للو ، للو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملل متحده وايم

داده د انصاف، د عدالت، د حرّيت نړۍ
دا ده د بشر، بشرخواهۍ، انسانيت نړۍ
دا ده د انسان دترقۍ اوعصريت نړۍ
دا ده پرمخ تللي دوروري اودښه نيت نړۍ

دا جملې که هرڅوڅه رښتيا سره ويلي وي
نن ريښتې د ظلم او ستم باید ختلي وي

آيا استعمال داسلحو تاسي ژوندون بولئ؟
جنگ وانسانانو ته پيشرفت او تمدن بولئ؟
اوکه پرعوامو بمباري عصري قانون بولئ؟
و واياست رښتيا چي دغه عقل که جنون بولئ؟

زه د ورور وژنه خود خواهي وجهالت بولم
زه د انسانانو جنګول لوی خيانت بولم

جوړه پر بې دفاع خلګو ناورین دئ مصيبت دئ
دوی وايي چي جنګ داخلي کار د مملکت دئ
څوانه! هسي نه ده د بهـــــر مداخلت دئ
هرځای چي جګړه وي ديو، اِن مسؤليت دئ

هر جنګ په داخل کي د خارج څه تمويليږي
د خل د خارج وي د سد خلګ په پوهيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غونډې د یو.این د سرغنه وعاقلانو وي
داسې معلومېږي چې بازۍ د هلکانو وي
ځکه فیصلې بې نتیجې د انایانو وي
یا د فیصلو تعمیل پلاس د استادانو وي

وړ ده د یو.این استازي ژر چې استعفا وکړي
یا دې د بې وزلو د نړۍ سره وفا وکړي

بعضې په پوهېږي چې جنګونه پر غله وي
ځکه فیصلو کې د زورګیر درنه پله وي
هر ضعیف النفس د زورورو پر پله وي
نه دی عدالت چې ناحقیونه شله وي

خود به په نړۍ کې تر دې لیرې لمبې بلې وي
خود به جوړې سوې د زورګیر پر طرف ډلې وي

جوړې تباهۍ ته کارخانې د سلاح ګانو دي
ګټې د غتانو تاوانونه د کمچینیانو دي
ناز و نعمتونه د قوي تفنګدارانو دي
واره اختیارات فقط پلاس د څوکسانو دي

زه ریښا انسان ته انساني خویونه تل غواړم
یا د غه نړۍ د خپل مدار څخه و تل غواړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

که راتله نو پاخه راځي

نه راځي چي تللي دي ژر نه راځي
کله که راتلله نو بیا پاخه راځي

ګوري چي لاڅو سرونه پاته دي
تش میدان ته بنه په پوره زړه راځي

اوس د ګل هوسو ګلستان نه دی
دلته نوی اور په بلیده راځي

اوس یې د راتګ پاسپورټ په لاس نسته
دوی نه یې نخره نه د یوالـه راځي

یو ځل چي د غم کمبله ټوله سوه
بیا په وراړکونډي د واده راځي

هر وخت چي سړک یې او پاشي ولید
هغه ګړی پلي اوسپاره راځي

یو کرت که لمر تر اوره ووتی
هلته به ریښا د لمر ورانګه راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

داځه سوران راغلئ دئ

کله بیا غوړېږي د دې باغ غوټــه
ژړ خزان پر شنه بهار راغلئ دئ
څل باغ ته ځوک کله تیریدلای سي
هلته درنده حیوان راغلئ دئ

ماتي ککرۍ ځمل بد نونه دي
نن ورځ د سوتي دوران راغلئ دئ
زه چي آینده ته نــــظـــر واچوم
زما نظر ته وران جهان راغلئ دئ

اوښکي د یتیم دوچید ونــــه دي
دوی ته طوفاني باران راغلئ دئ
خلګ خوري، ډبري خوري، سکروټي خوري
دا رنګ خورنده انسان راغلئ دئ

دا سي خورنده پهلوان ژرځملي
دوی لره د لري زیان راغلئ دئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاران یې بد راکړه

زما خوازه یاران دي چیري راځه تللي؟
دوی دي تللي که بل چا دي تیر ایستلي؟
نا بللي بېګانه اوس راته ناست دي
ما په دوی کي څوک ونه لیدل نباغلي
نه خبره، نه یې ژبه، نه وراشه سته
نه یې زموږ د پرګنو حقوق منلي
دلته یو د زړه خوا خوږی پیدا نسو
کند والي، یا تشي توري دي کوډلي
اوس به چیري زه خوازه یاران پیدا کړم؟
چي پر لوتو تپو ناست وي د کلي
شکایت، درد وغمونه مشترك سوه
ریښتیا ستا په شان دي ټول پر زړه ویشتلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ټولو زړونه ډک دي

چاته تش کړمه خپل ډک، ارمانجن زړه
کم طبیب دی چاره ساز، د خوږمن زړه ؟
پاک صفا زړه مې د رحم پیدا نه کړی
چې یې ګورم هر ځای وینمه، خیرن زړه
د دوستۍ زړه چا وماته تر دې نکړ
نه خوږېږي زما پر حال، د دښمن زړه
د ناښاده زړګي حال چې چاته وایم
ترما ډېر د هغه خوار وي، غمجن زړه
که په سینه کې د مینې خوږمن زړه وي
نه جوړېږي په تعویز، د مین زړه
د ډېر ګرومه څخه ډک زړونه ځوانان سوه
ژنده دل به وو پخوا، سل کلن زړه
لکه نور زړونه چې ډک د ارمانو دي
د رېښاء هم هسې ډک د ارمان نن زړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر مرګه خوب

زړه له ډېره ګرومه څه پاړسوب کوي
عقل سوګند وه نن ليونتوب کوي

مينه د يار زړه غواړي اخلاص غواړي
نه ښايي بې زړه چې مينتوب کوي

سړکي چې د جهل امبارونه وي
خوشي دي ادعا د سړيتوب کوي

چا ته چې عادت د خوب ګولۍ سولې
پروت به وي تر مرګه پورې به خوب کوي

ګېند غونډي چې سر ډک د هوا څه سو
کله بې لغتې وړاندې توب کوي

ګېند په خپله پوره ته خيالات نه لري
واړي د لغتو يې لوړتوب کوي

ځواني ککرۍ تر خاورو لاندې سوې
زوړ ريشا قبر وته مشرتوب کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وې شرمولو

ډیر وشرمیدلو تر هرڅه پورې . څومره خجالت یو تر دنیا پورې

هر ځای رشخندې د بل لاسه یو . څه جواب به وایو تر بابا پورې

سترګې چې سې وچې بل څوک نه وینې . مرې سترګې ولاړې وې تر سبا پورې

څوند د رواغان موهوم وانه وړیدل . حق واړه باطل سوه تر شتا پورې

ډیرې د وعدو خلاف وړنو وسوې . نه ورسیدلې تر وفا پورې

داړمنه یې هم د باور نه بولم . سل ژبې یې وکړې تر سبا پورې

څنګه بې تمیزه زمانه سوله . خاندي د ریښا خوار په ژړا پورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ياري صداقت غواړي

ياري نه کيږي په زور محبت غواړي
هر قدم د ميني غور، د قت غواړي
چي رضا د يار حاصله نکړي ګرم دئ
څوك چي ګرم سو هغه ولي جنت غواړي
رسيدل د عشق پر لار تسهيدل دي
خوب وخيال دئ چي په مفته وصلت غواړي
په آخر کي هغه پاته شرمنده سي
چي د يار د خوبي پر ته عزت غواړي
د غرور د خره د شابه راشوه سي
غمازان چي مي د ياره فرقت غواړي
ريشا صاف اوسه په مينه محبت کي
يار په مينه کي تنها صداقت غواړي

مخ يې راولګاوه

زندګي راته زندان سو . ديوالونه زولانه سوه
اولادونه اتکړه دي . آزادي غلامانه سوه
څه شي وکم؟ چيري ولاړ سم؟ . ډېره دي وخپل منفور يم
کشران مي په خوله نه دي . مشران مو نازدانه سوه
په ما مخ دئ لګيدلئ . څوک مي غوږ پر کړزونه ږدي
دوروستي عمر خواري دي . ښادي ولاړه بېګانه سوه
څوک مي ولي په ډبرو؟ . خوکلوي مي، غمزوي مي
چي پر سر دي خان بللئ . هغه واړه ديوانه سوه
ولي مينه، الفت ورک سو؟ . ولي هيڅ ترحم نسته؟
ولي عقل و لاړئ پښوته؟ . چي پر جهل روانه سوه
اختيارات مو دخان ندي؟ . که دبل ډول ته څيزو؟
که موسد دسره تللي . چي کاروته خصمانه سوه
بې چاره "ريشا" خوريزي . وروستي عمر پر تيريزي
دوړو په لاس کښېوتي . زړه د ګرومه پېقانه سوه

دغه دئ ایثارنو

نور موغټ کړي غټه وويې لانور
ځان مو ټيټ کړئ ټيټه وويې لانور
څومري سپک سوي يو د بل په تله
آيا تر دغه سپکو ويې لانور؟
پخپله سر وکړکي دي ورونه
په غم ککړ، ککړ وويې لانور
بل ته خندا ځان ته ژړا راولې
خپل ژړيدلې ژړه وويې لانور
خپل ځوروچې بيگانه په خوښ سيې
بل ځورولي، ځور وويې لانور
زموږ په غوښو اجنبيان ماړه سوه
هم مستو، هم مړه وويې لانور
جوړي مونه کړې آبادي وځان ته
آبادي چيري نړه وويې لانور
ريښا به خپل غم مصيبت کې ډوب دئ
ندئ انصاف چې زغو ويې لانور

(c) ketabton.com: The Digital Library

کفن کښ

چي يوځه سي د ژوند کار سره پتلیس
بیا پکښې باسي ترځي یوا بلیس
کله کله په امید سره زړه ښه کړم
تر نظر مي پټوخ وایسي تقیس
چي څه نه لري د دوی به څه سي سوده؟
چي هرڅه لري هغه بیا وي خسیس
هیڅ د روغي امید مکړه د هغو نه
چي ورانې پي وي لوستلي په تدریس
یم د ظلم په سکِنجه کي ورغلی
د قوي لاسو په زور سره یم پریس
د امتاع د کم ځای وبولم یارانو
چي پرلیک نه امریکا وي نه انګلیس
ریښتا هسي کفن کښ کس ته حیران دي
چي پي وکښ د شهید څخه کمیس

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې باوره وعدې

په وعدو په قسمو بې باور نسته
چاکه خپله وعده څو ځلې کړه ماته
د هغو قسم، وعده خطا ایستل دي
د رښتیا د صداقت لاره ځني پاته
لیرې، لیرې اوګوښه ځني تېر ېږه
له کاذب سړي مخ وګرزوه شاته
کاذبان هیڅ د وعدو پابنده نه دي
د رون خبره غوږ ځوي سباته
له دروغو اسلام هرڅوک منع کړی
خصوصاً د رواغان نه ښایي ملاته
د دروغو مزل لنډوي دا متل دی
په میدان کې ژر راوړي وریشتیاته
بې حیاته د حیا امید و نکړې
مرګ بهتر وبې حیاته له حیاته
وې ساته په صداقت پاکیزګي کې
خدایه! حقه لار وروښیې ریشاته

سل د زرگریو د گگر

د ماتول وار یې خوړلی، پرکله د اتحاد دی
ما غزه تیت زړي، زړي سوه، کاړي وار یې د استاد دی
پښت له پښته بیا ترزویه، دی افغان اولس نیکخویه
پرمیدان یې کلي لغړي، داد کم یزید ایداد دی
نه مؤمن غوندي زړه سوی کړي، نه انسان غوندي خپلو کړي
زړه یې سخت لکه ډبره، دا خاصیت یې د جلاد دی
که پابنده د قران دی، که یې خوی د مسلمان دی
که خیر یې سود، زیان دی، هلته پاک د دوی جهاد دی
بڼ یې وکیښ د خوش بینو، ریشه کش معاندینو
چې بنا پر بنیاد نه وي، تعمیر خوشي بې بنیاد دی
پې یې ایښې د توږل کړي، پښه ستون چپه کیدل کړي
تر هغو چې نړی کیږي، وفولاد لره خراد دی
پر ډک خم چې د اساقي وي او ترڅو چې ځونګی باقي وي
نشئې به ملاقي وي، خماري ته پرنه داد دی
چې بګړی یې د اسلام وي، خو یې نیت د دوبادام وي
که هر څو ملا امام وي، هسې پټ لکه صیاد دی
د مغزو به څه ښادي وي، چې یې ژوند نامرادي وي
ښادي یې نه لرو ښامتو، د ریښا زړګی ناښاد دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

پس گردنی

بد نیتي دي، یوتربله بد بیني دي
تربګني دي، خصومت دئ، دښمني دي
بې عدلي، بې انصافي د کمه راغله؟
د بې وسو پر حق چوردئ، شبخوني دي
اولادونه دکم دو، دي ډانه خوره
د مرغانو په شان وړکي پلرګني دي
نیک اعمال ولې بدلیږي په بدیو؟
که دقیق سو داخبري بیروني دي
پر دښتوګر زیدل کله تمدن دي
په ښاروکي پاته لږ څو کوږنی دي
خلګو څه کوئ؟ پرکه خوا هي یاست؟
پر دې لاري خورا ډیري دیدني دي
"رېښا" وګوره پرشا وخوا نظرکړه
دړته پاته چي لا څو پس ګردنی دي

نوبتي مرګ

پرزې چي مغازې دا سلحو سته
وبشر ته نوبتونه د مرګو سته

که مرمۍ له ما خطاسي پروړو رمنبلي
په ضربه کي کله وخت دنښانو سته

استعمال داسلحو باید جاري وي
په تعطیل کي يې تړل د فابریکو سته

انسانان چي يو د بله سره وژني
بلخه نسته تنها ګټه د پیسو سته

اوکه نه نو وړونه ولي دښمنان سي
په هر جنګ کي پټ لاسونه د پردو سته

که سلاح سي د نړۍ له مخې محوه
و بشر ته فراواني د نعمتو سته

دوى د دې دنیا لذات ځان لره غواړي
و ریشا ته صرف نعمات دجنتو سته

(c) ketabton.com: The Digital Library

نامېندي

ځمه خپل کاله ته کوږ مغزی د اندیښنو سره
اوښکې سوې لاړونه د غمجنو کاروانو سره

لاره ده اغزنه سړک وران پل نړېدلی دی
چاودې پښې رهي یم د خولې خلاصو اولادو سره

څورئ د لار ختم سو نو کان خوړمه د لوږې څه
وچه وچوبي ده درخته نسته د ابو سره

ورک مې سو تها توبئ نه ګنډ غالئ نه دیوال ښکاري
ورځې تېر ومه د قبر و اوکنډ والــــــو سره

و ایستل ګرانئ د تن کالي په خپل قوت له ما
وچې مړئ غوړه صدرئ یو وړه د جیبو سره

هیهات چې دا ژړانده سترګې بیا د اوښکو وچې
هیهات چې په کټکي به وي ناویانې د مړو سره

ریشا دا انسانو د خوښیو مزه تللئ ده
شین پالیزې لا ښ سو د اوښانو په ګلو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق ده پېره

ژبه خوله کي دومره کله سوځنده ده
لکه بل چي مي پر زړه داور لمبه ده

غماز ځانو زه پر خوله يم پېژندلی
چي په ما پوري خوږه ګوله ترخه ده

زه انسان يم د لرګی نه يم جوړ سوی
ولي کښ زما پر سر د غمراره ده؟

خو تبر لره د رختي لاستی ور کړی
د رېښو تخنه چي قطع يې تنه ده

د غم و مبي يې خلګ تو له لړزېدله
پر راغلي نن د بيري پري لرزه ده

په غيرت يې د زمري نوم و ګټلی
د بانبي پنجه يې ښخه پر کله ده

نن يې ولي د همت بکري شوه کمه؟
پر سر پروته يې خالي، وچه ډبه ده

څو عقلونه په سرو کي پيدا نسي
د هر چا څه ورکه لاره او کوڅه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

لرګي يې پکار دي

هيڅ قوت ورپاته ندئ يــو زره
بايـد نسي پرخپـل ځان باندې غره
د ميوې اميد له هغه ښاخه نسي
چې ياوچ وي، يا په بېخ کې وي اره
وچـه دړختـه بيـرته نه کوي برګونه
نـه ګلونه، نـه ښاخونه ګرسره
دچرسی زويه د ګټ امـيـد مـکړه
د هغو څه هم چې ناست وي پرپره
هغه باغ ته چې باغوان يې نه درلودئ
چغالان ورځي پر دړ اوپر نخـره
دلېوه څخـه غټ مزونه لا بيرېږي
چې له څنګه ځني پوړته کړي بره
زه ريشاء د هغه چاڅه ډېر بېرېـږم
اسلحـه چې يې وڅنګ ته وي خـره

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه غمچینه

ګرانه د شید په ډول سپینه ده
مخ لکه سپوږمۍ دي ماه جبینه ده
یو ځل چې د یار وخنګ ته کښېنستل
هغه وخت له شرمه سره وسپینه ده
پټه خوله کې یو کتاب خبرې کړي
زړه کې یې ساتلي پټه مینه ده
کله چې په ناز سترګې راواړوي
پوه سمه چې نن لږ څه خوشبینه ده
شونډه چې یو ځل تر غاښو لاندې کړي
هغه وخت یې مینه له یقینه ده
لوړ قد یې چنار غوندې رسا ښکاري
ملا یې هم باریکه هم وړینښمنه ده
کله چې کوچۍ په خپل لاس و اوبي
هغه د ریښاء دزړه قمچینه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوړ ختلم په زېرخانه ننوتلم

ما فضاء ته د ختو لاري څارلې
په نصیب مي گورستان یا زېرخانه سوه

چي هوس د پروازو راته پیدا سو
وزر وچ سو زما په پښو کي زولانه سوه

نابوبره د صیاد په دام کي گیر سوم
بهانه راته د دام یوه دانه سوه

یا به مرگ اوس قبلوم، یا به پړ غلی
اقرباء راڅخه ولاړه بېگانه سوه

عقل هوښ راڅخه تللی لیوني یو
دا په دې چي مشران مو دیوانه سوه

صدقه مي خزاني نسوې د خپلو
هستي واړه د پره دیو نذرانه سوه

آئینه غوندي رښتیا نسم ویلی
درواغان مي په دنیا کي افسانه سوه

د تعمیر په امېد ما وې لیڅي نغښتي
د ریشاء د پلاره کونډ غالی ویرانه سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پرزو موټر

چي د رست عمر یې تېر کړی په مزووي
پر بل چا یې کله هسې ژوند پېرزو وي
پر پالنگ د عیاشۍ خوب ونه کېږي
خوب یې نه وړي چي بستر یې داغزووي

تېر واته دي که د کاڼه هیله تری وسي
چي سوئ (لوی) په نعمت او په نازو وي
په غفلت کي ښکاري ښکاري ښکارولی
ځکه غلی، ناست چولوته د خزو وي

ده بهتره چي چپ کښېني په مجلس کي
هر مجلس چي ډک په غتو آوازو وي
چي د ژړندي پل یې خرخي پر سر باندي
څه ښادي به ورته پاته د مغزو وي

پورته، پورته غوړځېده د بل لرګي ته
دا کاروند یا دېز یا د بېزو دي
هر موټر چي بې ډرېوړه وي، ولاړ دی
خصوصاً چي بیا بې تېلو، بې پرزو وي

رښتیا، صبر تحمل ډېر ته په یکار دی
که په ژوند کي درسره کمه آرزو وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژړبه د نازه ولوېږي

لاس راځخه واخله ای ظالم بې دین غمـــازه
تېر به دي دوران سي ژړبه ولوېږی د نازه
څونه ځوکلېدل، څونه جفا هم تا و نکړله
وګوره تاریخ ته تر انجامه له آغـــازه
ظلم که تعدا وه که هوس وو نو دي بس دئ
نه‌یي تر آخره بهره مند له امتیـــازه
تاکه ځان پټ کړئ دئ د طلسم په لباس سره
اوس نګار پوه سوئ دئ چي څومره یې چمبازه
څه توری واخله د جانان بې اعتنا ده‌یې
مالره دخپل جانان د وصل درګاه بازه
خوار ریښا په عشق کي که‌څونه‌ځو کلېدلی دئ
شکر دئ خاونده معشوقه پوه سوله رازه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوربل

چي ترستر گومي د یار اوربل جل بل سو
اور دمیني مي د زړه په کور کي بل سو
تازه دمه ومړ د سوي زړه د سوخته
زړه مي وروسته بیاله سوي څه په کور بل سو
د فراق بتي بیابان راته انګار دئ
مخامخ د اور لمبي راته کوتل سو
د حباب تر څتر لاندي مي اتزاغ دئ
د سکروټو په باران کي مي مزل سو
هيڅ نسخې مي د مرض علاج ونکړ
د ګولۍ پر ځای ګولۍ راته اجل سو
ریښا ستا لا آینده ژوند ته امید دئ
چي پر زړه د غشو واړی مسلسل سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرشکوني

د خپل ځان ړشې یې وسوځ په لمبوکې
په کندړې کې پاته نه سو سپیروني
د بابا هستي یې وړکړه بېګانه ته
اوس د بل پردړ ولاړ دئ ژړغوني
هیواد ټوله په لمبوکې سوځل کیږي
پاته نسو ادې پر سر پړوني
هیواد وال دې ترخپر ولاندي سوي
پر لوړانه چوکه جنګ او سرشکوني
پر ماشه باندي یې ګوتې سره ایښې
وکوتي ته کړول د توپک نوني
چې د جنګ لمبې یو لږ څه آرامیږي
د بل لاس په لاس کې ورکړي اوړلموني
چې جنګي جامه وجنګ لره په تن کړي
بد مې اېسي ساده ډله برګ پتلوني
ریشاء ناست په لنده بله ژړخانه کې
پر پښو دړد دئ لګید لئ لکموني

(c) ketabton.com: The Digital Library

مغ ته کرکنډي

شړمښان یوارپسه کړي انډي
څني وڅغلوي هريوخپلي ونډي
انسانان هم څني دي لېوه صفـــته
څغلوي د وړور د مالــه څڼه پلنډي
د حلال مالوپي نه وکړلـه څـــکه
د کي خيتي د حــراموتنډي.تنډي
چي دخولي او د زړه لاره يوه نه وي
منافق دئ په اسلام وهـــي ملنډي
رقيب لس گرايه بدتر تـــر شړمښانو
عاشقان يې پسي واخـــتل سالنډي
ومزله ته رسيده هغوته گران وي
چي په مخ کي ورته پروتي وي کرکنډي
د ريشاء اوږده مزلونه دي په مخ کي
ربه ته کړي اوږدي لاري، ده ته لنډي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تماشه یې کوه

نه ده نکتایي د عصریت نخښه
نه دي پوچ الفاظ د علمیت نخښه
تش کوټ و پطلون سړیتوت نه بولم
خو پکښې و نه وینم د پت نخښه
چاکه مظلومان تر لاسو ونیول
دا ده د غیرت د شهامت نخښه
یا که یې پوره کړې د بشر خواستې
دغه ده بیشکه د خدمت نخښه
زړونه له دې ړوند تخنه تنګ سوي دي
نسته پر نړۍ د حریت نخښه
نه ده و بشر لره سلاح پکار
دا د قدرت منو د قدرت نخښه
ورځ په ورځ بشر و تباهي ته ځي
سیل کړه ریشا د جهالت نخښه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بل لاس

ډیر بشاش مخونه سوله پژمرده
ښادي ولاړه خلګ ډیر دي غمزده
انساني خصلت د خلګو فراموش سو
ولې جوړه یې کړې د ځانه درنده ؟

مړیده یې د انسان په غوښو نسي
چا پید اکړه دا د غوښو خورنده ؟
وړونه ولې یو تر بل ترله وتلي ؟
رسوایي ده ، نکړي یو د بل پرده

اکثر خلګ چې مقصد ته نه رسیږي
اجنبي لاسونه سته پس پرده
ویره خوله د خندا نسته شنډي بوټي
غمجن حال دئ نه خوښي سته نه خنده

ریشائ ناست د بې وسئ تخته نالش کړي
د سیالانو په مجلس کې شرمنده

ټوله دی دی

بېګانه ته يې ښندي خپل ورور يې مړ کړی
په عالم کې شرمنده سو ځان يې خړ کړی
هست ونيست يې واړه وړکړه وپردوته
د اولس تر مخ يې ځان لڅ ولغړ کړی
له بهره يې اولاد ته څه را نه وړه
لا د لاسه يې اولاد ته ځان منګوړ کړی
د بابا عزت يې وپلوړه په جهل
ځان يې نورو ته په دې توګه ګادړ کړی
د خوړ کې بنارسې جتې پر سر کړه
ده وخوړ ته ور پر سر د غم ګډ کړی
د هيبته يې زمريان لا لړزېدله
نن يې ولې ځان بابنې لره کوګړ کړی؟
په پاکۍ کې يې قدم مخ ته وانه خيست
ترڅوا يې لا ميدان په غم ککړ کړی
ټوله ته يې غره مسه په کردار دي
ريشائ بنه سوچې اصلي ټر دي پړ کړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شخصي حکومتونه

برني پر پرونې باندې تاوان کـړه
ننې ته د سبا وعدې بيان کړه
چې سبا سو تياري د تيښتې نيسه
آماده و استعفا لره خپل ځان کـړه

د شخصي حکومتو دغه قانون دی
بلـه پلا بيا په بل شکل ځان عيان کــړه
ته و دی په مطلب بنه سره پوهيږی
بېچاره خلګ په ځان پورې حيران کړه

په خلوت کې تا ته هر عمل جائيـز دی
پر بهر خبر د خدای، حديث، قـران کړه
که په پټو مخفلوکي هرڅه لـــــګي سي
خود باندي سپين پټکی، کميس، تمبان کړه

دا دنن د بدکارانو دود، دستور دی
چي د خلګو ترمخ سپين ځان مسلمان کړه
که رضا د خدای، مخلوق ځان لره غواړې
ريښا، ځان دي حقيقي عالي انسان کـړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښوته لوېږي

که سیلۍ اوري که سوځم په لمبو کي
که خندا کړم د ژوندیو په قبرو کي
واړه دی دئ په ما هسي چاړي کاندي
تېروم ژوند زه د عشق په مرحلو کي
د جانان د کلي خواته بې پروا ځم
پېره نکړم که تېرېږمه په سپو کي
د فقیر او سپو خوټل سره پرته وي
په یوه ډوډه رالوېږي ژر په پښو کي
ځو پېش رومي خیل جانان ویلي نه دئ
غمازا کله شرمه په سرو کي
زما د عشق مِس معلوم سوي دي ویاړته
رقیبان ژر حسابېږي په پردو کي
په رشتیني عشق چي زما ګل رخ خبر سو
ریشا، ګرزه د ګلا نو په باغچو کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمغزو عملیات

ورکاوه يې دکومک په نامه ونج
اوس د هرې روپۍ سود اخلي څلورپنج
د سرونو کتورۍ يې په غلا يووړه
زوړ منګی يې ورته پرېښود پرګونج
طلایي خښتې يې وړې په عوض کې
ورکوي وچه تکۍ لکه اسپنج
د بابا غوښې يې وخوړې کارګانو
د زامنو په کله کې نسته سنج
پر مغزو ماهرانه آپرېشن شوی
چې ساده مسایل ډېر اېسي بغرنج
د لستوني مار دی ډېر په عذاب کړی
سوه د هریوه ښه لکه نارنج
یو کچکول، یوه لکړه ورته پاتې
ځغلوي ژر اوسني پخوانی ګنج
یوه ورځ به د حسابو کتاب راسي
چې يې وپېچي مغزی، پښې و آرنج
ریښا هیڅ ناست دی په چرت کې نه پوهېږي
وړي له دغسې ناخوالو څخه رنج

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالي څټي

چي پر چایې د عتاب سترګي کړي غټي
هغه دم هغوی په پښو کړلي څوټي
نه اسلام، نه شهامت دی، نه غیرت دی
چي د ورور په غوښو وهي سمټي
دا ښکار ندی چي پر لار، لار دي لګ کړي
ښکار هغه چي په هوا ولي خرګټي
کاسه ډکه د حلال رزق مــــزه کا
نه چي بل د رته ولاړ وي تالي څټي
چي د ورور د سر په بیه لنګی غواړي
خدایه! مه کړې راپر سر هسي خرتي
پر کاغذ باندي مي وکښې څوخبري
هسي پروتي وې په زړه کي لکه ختي
دا بیتونه د ریښا که چتیات بولي
نادانانو اعتراف وکړه په متي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړستې هګۍ

لو ګيله د زوړوړو ځنه کيږي
چې وې نکړ د کمزوړو لاس نيوی

د توړ زنو شمله ورو غيرت ندئ
چې کوي د وړوړ پر حق باندي تيری

چې ملت يې ترخپل ځانه پوري هېروي
د هغو به برخه مه بوله برې

مجالس او فيصلې بې نتيجې وي
ښکنځي ګړ چې په خيرن زړه سوسړې

چې ترڅرګې څوک وړستې هګۍ کې لاندي
اميد مه کوه چې وباسي چيچې

مسلمان که ترنامه زېره اوږده کړه
پر شکمن يم که يې لنډ وونيم ګزی

د خالي او بو به څوک کوچې وانه خلي
د غړکې چې هرڅونه وي شړپې

ريشا هغه وخت خپل ځان بختوربولي
که يې وکئ د تېريو مخ نيوی

د بندګۍ ژوند

شوه کېږي به د قبر و زندان ته که هر څو دي نن هوا د آزادۍ ده
دغه لار چې دې اخستې ده بندېږي فکر وکړه دغه لار د بربادۍ ده
لکه غاړه ترابده لکه نه وي کله، کله لکه غاړه د زندۍ ده
پردې ته ولې غوږ ولې مستان ګرځي زمانه نن د سوتي اود رندۍ ده
که د عجز و خلوت ته سو د ننه خلوتګاه و فقیر ته د بنادۍ ده
که شاهان په دې خلوت ځوک محصور کړي ورته پېښه نا جوړې د سابندۍ ده
د ریشا ژوند نه شاهي نه فقیري سوه ژوندي د بندګۍ د بې خوندۍ ده

د سرو نولو

نه ورځم د یار کوڅې ته نه. ورځم توري جولې هلته تګ و دو کوي
سپي غماز مي لاره بنده کړې ده درکي د جانان ولاړ عوعو کوي
کله یې حضور ته رسېدلی سم لاړکي رقیبان راته پېشړ وکوي
یار مي د زړه کښت ته ورلوېدلی دی هلته مي د عشق د ونو د رو کوي
کله یې د حق آواز تر خوله خېژي دوی لکه میناوی کړچوکوي
ډېر، ډېر د رواغان مي اورېدلي دي پوه یم بیا پر نورو وعدو خوکوي
نسې رسېدای ریشا تر یار پورې
څو چې جلادان د سرو لو کوي

نه تعلیم نه تربیه سته

تعلیم نسته ماشومان بې تربیه سوه
مکتب وران سو معلمان څني کنده سوه

تربیه د وړکوچنګ دئ یا بنکڅل دي
مور و پلار یې د ډوډۍ په غم اخته سوه

په کوڅو کي کچنیان واړه لوچګان دي
په ډبرو سره ولي د یوانـــه سوه

جهالت وروځ تر دا بله ورځ ډیریږي
خوی خصلت یې د حیوان اُدبوده سوه

پلار یې وزي د روپو و تولېدو ستـه
اولا د ونه یې کوڅې ته وړایله سوه

انساني خوی یې بدل په حیوان توب سو
هم یې ناسته هم خبري د شوده سوه

د ریشا دخولې چي هر اوف، آه اُوزي
پر کاغذ د فریادونو مجموعه ســوه

د غه حال دئ

غوښي خوري د خلګو په جرئت سره
ویني یې چښي په ډیر لـذت سره

نس یې ورځ تر بله ورځ پاړسوب کوي
خېټه به یې و موښلي د چت سره

ورځ راځي چي لړئ انفلاق وکي
څیرې به لړ شین سي په شدت سره

وي پلورل د پلار هډوکي وپلورل
راپي نیوئ جهل په عـزت ســره

مه کوئ د خدائ وروی ته وګورئ
ګورئ تو له حـال ته په دقت سره

دا د هوښیارانو کار زه نه بولـــم
ګډه بې عقلي د حماقت ســره

چاچي د بوزلو حقوق لاندي کړه
ځئ به بندي غاړي د ذلت ســره

چاکه مظلومان لوړي ته پوړته کړه
دا دئ ریشا ژوند د شرافت سره

زړه ته مولوېږي؟

ټول خوند ونه ټول، ژوند د زندګۍ سوه
موږ ته پاته زندګي د بې ننګۍ سوه

زمانې نن ورځ دي موږ چیچیان ایستلي
زما پخیال چي دا دنیا ورسته هګۍ سوه

ځلېدونکي ځلا ورکه سوه تیاره سوه
له محفله ښخه پوره ته ماردنګۍ سوه

ترانې د عشق به مرچا نږغولې
خولې ګبې سولې او ماته سارنګۍ سوه

هغه زړونه نن د جوشه دي لوېدلي
چي له سره راشوه ښخه لنګۍ سوه

افغانانو خپله توره بل ته ورکړه
افغانۍ توره روسۍ یا پرنګۍ سوه

څوک دي ولي په وینا وونه پوهېږي
ریشاء ستا ژبه تورۍ سوه که ګونګۍ سوه

ژړي تلي

داڅه حال دي چي ژړېږي کونډې رنډې
دیوې هنتې ناویانې سولې کونډې

د چاپښې لکه چخلې دي دنګوري
د چاپنډي، پنډې، نورې هم سوې پنډې

نااهلان په دغه حال پورې خنداکا
عاقلانو ورته وچیچلې شونډې

خلګ نه ګوري وبدي آینده ته
وجواب ته یې نیولي خولې دي منډې

ټول اولس پر دې لمبله نه ځانېږي
پرکمنۍ لمبله نه سي لوېږي غنډې

چي چړې یې د خپل کامه پوښتولې
د هغو چهرې عالم ته سوې برنډې

د غفلت تلتک یې کش کړی پر سر باندي
ژړي تلي یې راووتې تر ښنډې

ریشاء مه ورځه پر دې ناحقه لاره
د ناحقي لاري و ځغله په منډې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولي بل ته اړیو؟

تیل مونسته د څراغ او د اوجاغ ... بل ته اړ یو موږ په تیلو د څراغ
پلیسوزمو وخپل ځان ته پیدا نکړئ ... لګولئ مو دئ بل ته چهل چراغ
هم په ستن هم په کفن بل ته احتیاج یو ... په هستي کي یو ښتمن زړګی داغ، داغ
زراعت سته مالداري ځکي پرېوانه ... مګر نوري یي له تولید څخه سوه چاغ
په سترخوان کي که یوه ګوله پیدا سي ... د هوا څخه غوټي وهي پرې زاغ
خولې یې د منډي د زړه حال ویلای نسو ... موږ د بل تر نظر یو لـــکـه اُلاغ
ولي اړیو په هستي کي د بل لاس ته؟ ... راسئ وباسو د دې اړتیا سراغ
که اصلي علت د دې حالاتو غواړې ... ریشا، وابه وړې پنځوس قسمه دړواغ

د غلوملګري

نه جوړېږي څو اخلاص، صداقت نه وي ... نه خپل کېږي تر څو مینه، الفت نه وي
وهرچا ته خپل حقوق کله رسیږي ... چي حاکم د عدالت حکومت نه وي
که د چورد پاره ټړي وي پرانستي ... په هغه ځای کي د خلګو دولت نه وي
حاکمان که سوه د غلوسره ملګري ... مال لا څه کوې د سر امنیت نه وي
بدامني او ځان ځاني چي هر ځای راغله ... بېره، وهم وي مال، سر سلامت نه وي
پر بې وسو، زوره وړ کوي ظلمونه ... د بې وزلو سره زور و طاقت نه وي
ریشا، غواړي پر نړۍ چي عدالت وي
په بشر کي خیانت، جهالت نه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څنګه وکم؟

د فراق په لمبو سوئ خوږين ځګريم
د وصال په امید ناست صبح و دیګريم

ما د مینې لار په وینو او پاشي کړه
اوس د ډيري خونريزۍ روند په نظريم

د زړه وینې مې د خولې څخه فوران کړي
بې مژګانو یې وهلی په خنجريم

سر و مال مې د وصلت پر لاره ولاړه
د عشق لاره کې زه تیر تر مال و سريم

سپي رقیب دیار له دره فراري کړم
د هغې ورځې تر اوسه دربدريم

چې په سینه ورځ کالي راڅخه کاږي
نو به ولې هسې غلو ته خوش باوريم

له درباره چې آشنا نا آشنا باسي
زه ریښا به تر هغو دبل پردريم

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې فائيدې مجلسونه

يو سړی وي د تو پو په ويشتو ستړی
بل په څغاسته پر دښتو، بيابانو ستړی

چا شپه تيره کړه په چوړ پسې روان دی
د هغې خوا د ګونې په راوړو ستړی

چې لري يې هم د خواست لاس بل ته نيسي
سونادار يو زيار تو په نقلو ستړی

څوک جامونه يې پر يې چېنې تشيري
څوک کاګل لره د بام په کاسو ستړی

څوک په شام پاړس مخ زيره خيشته کړي
بوټ پالېش والا په بوټ و موزو ستړی

شپه او ورځ يو ځای و بل ځای ولې مندي
هر هيڅ په بې فايدې مجلسو ستړی

دې ستړيا وو کې ظاهره منفعت سته
په باطن کې وي په دکو کامو ستړی

وړيشانه هو ساپي نده وړ پاسته
هره ورځ په جنازو فاتحو ستړی

نیکي غوښتني

پناه راکړه د شیطان د وسوسو . حب مي وباسه له سره د پیسو
ما د حق او حقیقت پر لار رهي کړه . چې را ووزم د نااهلو د جلسو
انساني خوبونه زما سره همراه کړه . نه لیوه غوندي چې ګډ یم په پسو
د هغو ملګري زما په نصیب مکړه . چې په دام و کولمي کاږي د نسو
چې تیر نه وزم د ناکسو په وینا وو . ما غالب کړه د شیطان پر دسیسو
دریشاد تسلیم لاس وتا ته پورته . خواست کوي د ځان اولاد د اولسو

په وینه بیده

د دښمنو په لمبو سره تاوده سوه
یو د بل په میدان کې سره سره سوه

د غرور ځخه بیا په مستۍ راغله
حقیقت په سترګو نه ویني ړانده سوه

چا ودوی ته د نشې پیکارې ور کړه
چې مستي یې د مورلې په زغیده سوه

لکه مز د بل د عوت ته حلالیږي
غاړې پرې مذبوحانه یې غورځېده سوه

په خوبې بوا د لړلي یې ماغزه دي
په وینتوب کې څملیدلې د بیده سوه

دریشا لړزانه زغ محفل زغن کړي
دا زغن اوازې سوره سرینده سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وچاته ورزغ کړم؟

هدیره کې مونږ وچاته کړو ورناري
ساکښ نسته چې د خلګو ناره واوري
مونږ د خپلو پیښو سر فتو لاري څارلي
شا و خوا سوې راته بندې تو له لاري
چې رشتیا سي اوس به هیڅ چا باور نسته
د باور د لاري ملا سوله بې لاري
ګرم و سرد حالات پر مونږ باندي تیریږي
سپینې سرې سترګې چې وینم خونکاري
باوله مې را بلل د زړګ علاج نسته
اوس به خوړم پر ککری د ګوسواري
خوراد یږي د امید وعدې بې راکړې
نن پر خپلو وعدو کړت سوله ناګاري
د ریشا حیات ګړۍ په ګړۍ مرګ دی
چې د زړه ټخنه بې ځي د وینو داري

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر کمه رهي يو؟

ومزله ته زه پر لوري د خطر ځم
پدې تګ کې په پښو نه ځمه پر سر ځم
مزله وال په سېينه ورځ له مانه تېر سوه
زما په مخ کې توره شپه ده مازيګر ځم
ناست چرتي يم د مزله لاره مي بنده
د مرګ لوري ته زخمي زړه سوی ځګر ځم
د کاروان مهار په لاس کي د ساربان دی
اختيار نسته چي څنګ په خپل نظر ځم
لاره ورکه د مزله ده شپه تاريکه
په بيابان کي د وري، هيسته لرو بر ځم
بي آبي ده احتمال د چولي شته دی
ترلمر خر که نا خبره بي باور ځم
زما ريښا ځه د سفر لوري ورک سوی
چي پر کمه خوا روان په کم سفر ځم

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتون پاته سو

تخت د سلیمان گنج د قارون پاته سو
د هر پاچا جلا مضمون پاته سو

کرار، کرار پسي تو لیږي تولـــه
نن به روان سي که پرون پاتـه سو

چا زرغوني درختي د بخه وکښــي
د بل آباد باغ شین، زرغون پاته سو

یو د بل مال ته پر څلورو وزګـــي
د بل یو لاس اویو یې ورون پاته ســو

انسانیت د افغـانــانـــو ولاړئ
اوس یې خالي کوټ و پطلون پاته ســو

انسانان ځي روان پرمخ دي رهي
تاجک، ازره، ازبـک، پښتون پاته سو

د ریښا نوم او یا نښان به څه وي
که پر پره دي محکه مسکون پاته سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس یوکئ

پښتانه، تاجک، شیعه، هزاره ګان　　ترکمن، ازبک، بلوڅ، نورستانیان

هر تکم چې پدې خاوره کې هستیږي　　بلل کیږي په یوه نوم د افغان

افغانان د دې هیواد میراث خواره دي　　ځکه ټول د دې خاورې دي بچیان

اشغال ګر غواړي چې دوی سره جلا کړي　　چې بیا وروسته وي اشغال ورته آسان

لمړی غواړي چې پر قوم، مذهب یې بېل کړي　　پدې توګه یې کمزوری کاندي توان

بیا جلا، جلا پر هر یوه حمله کړي　　د بشر د غوښو وږي شرمښان

افغانان که ځان او اولاد ته امن غواړي　　د دښمن په دسیسو دې یوه کړي ځان

دیووالي اسلحه خورا کارې ده　　په نفاق کې د بل ګټه ده خپل زیان

که بقاء غواړي ملي وحدت یې شرط دئ　　بې یووالي تدریجي مرګ ته روان

یا به حتماً یو ځای کیږي یا به ورک وي　　د نقشې د مخه ټول افغانستان

د ریښتیا خبرې هر شنوانزا واوري

د کمو د پاره ندئ دا بیان

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذغاليان سوو

راته پېښې دئ هره ورځ نوئ سړد رد — د توږ مخو سکړوګاز کړم ګرم، سړد
لګوړنه سړ دردي او سرچرخي ده — زړه مي رېږ دي د نارنج په رنګ، رنګ زرد
هوائي سوم تکهاړئ مي په سر کنبي — ترغوزو مي تګان باسي مرد نامرد
دکوټي ياړان مي واړه هواپان دي — وکومک ته پيدا نسو بل همدرد
آرام نلرم په سر کي مي برچې ځي — سرچرخيو کړم د ژوند څخه دلسرد
چي يې ووينم تورمخي بد مي ايسي — زغالي کړم د تورمخو سکړوګرد
زه د ژمي د ساړه جنګه دار پزم — چي اخيستي سره لوي وي فرد، فرد
د اسخت ژمئ به خاوند پخير تېر کړي — د سکړو مخ به وي توږ په عمل کرد

رنګ زردي به و ريشا ته سرخرويي وي
کړيو ځل يې د سکړو موسم کئ طرد

(c) ketabton.com: The Digital Library

فراري عاشق

چې ځان نکړي د یار مخ ته سپیلني
هغه کله عاشقان دي رښتني

تر چولو چې د جانان ومخ ته ګوري
هغه خوشي ننداره چیان دي بهرني

که د مرګ سکلی د یار پر زنګانه وي
دا وصلت دی مګر هو، زکندني

که وصلت د یار پې پرې نښو د فراري سو
په قانون د عشق یې خپل ځان کړی ځوځني

چې کوڅه د یار په اوښکو اوباشي کړي
لري هسي تروې اوښکي شیریني

مرام کاته او تبسم یې نوی ژوند دی
سل ګلن زاړه به کړي شل کلني

عاشقان د یار ودرته ملنګان وي
چې پر د ښت ګرزي هغه دي لیوني

زما د عشق صفحه د یار په توصیف ډکه
له ښایسته د ریشاء اشناغني

(c) ketabton.com: The Digital Library

مردار خواره

مالیده خوړي، هم ډېري، جواري خوري
کلنګي چرګه و چرګ وانړه جاري خوري
چغالان بیا د چرګانو قاتلان دي
ترمنا يې ډېر چتک پرهواري خوري
دلاښو په تلاښو کي بابنده ښکار کړي
طبیعت يې دئ چي هره مرداري خوري
اشتها چي يې د حرص په ښوړکي راغله
مرداري لا په خوړا مزه داري خوري
د هرچا مطلب خوړک دئ په ژوندون کي
يو په زور بل يې په ډېره هوښياري خوري
څوک کوار، کرار خوړک په حوصله کړي
څوک غوټې وهي خوړايي تلواري خوري
ريشاء شکه د حرام خوړو ونکړي
حرام خوړ آخر پر سرواري کاري خوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر کلکین راته ګوري

لا مړ نه دئ چي پر سر یې کیږي واړي
لا یې نهویني چي ویني وهي داري
نامردان وي چي پر مړو توري راکاږي
پر راکښلي یې وي سرې سترګي خونکاري
څنګه زړه دئ چي دوړور په مرګ ښادي کا
او ړا باسي پسله له مرګه یې انداړي
دا نن څه زلزله ګډه په نړۍ ده
چي یې ښځي، نر وهي د غم کوکاري
دا د کم چپاول ګرو چپاول دئ
چي په سینه ورځ نیولي یې دي لاري
پر میدان باندي یې مخ نه لیدل کیږي
تماشا کړي په کلکین کي تر هنداري
ریښاء داسي تګاري په سترګو ویني
انسانان وژني لا ځان ګڼي خداى پاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلګل میرې

تجارت نن ورځ اکثره سود خوړې سوه
عقیدوکې پېښنه داسې کمزورې سوه
که په هرقسم خوش مرې پیدا کېږي
د ده نکرې تولېده یې رنځورې سوه
بې پیسو څه، بله مینه، الفت نسته
د روپو حب دی چې ورکه مو، وروړې سوه
کیسه بړندې د بل د جیب یې کاږي
که څوک څیر سي د غه هم کیسه بړې سوه
د روپو ګونې په شاوړي وداوړي یې
حمالي ده چې یې نوم سوداګرې سوه
سرمایې د څل هیواده تخښه باسي
واولس ته پاتې خود دربدرې سوه
حساب ورک دی محاسب دی ناخبره
ګډوډي، بې حسابي ګلګل میرې سوه
ریشا، څیل ځان دې په لږ سره قانع کړه
ډېرول یې و بل چاته مزدورې سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپک خپل و پردی نه پیژني

ږه چې د توپک وسوځې بل وژني
نه لري تمیز پره دي و خپل وژني

ږه کې چې یې بل داور لمبه سوله
څوچې ږه یخ نکي سل وشل وژني

کله سته تو پیر پرې د انسان حیوان
خره وژني، غوایي، انسانان سل وژني

دک توپک سنګدل انسان چې واخستئ
خلګ پر کشمیر او پر کابل وژني

دوست و دښمن کله توپک پیژني
نه یې په پوښتنه نې توکل وژني

هر توپک و مرګ لره جوړ سوئ دئ
کله ډیر عاقل کله پاګل وژني

ورک دي وي توپک د کتارو سره
ځکه تش لیدل یې ریشاء تل وژني

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېوسه يو

زه بې وسه، ته بې وسه، دی بې وسه
موږ بې وسه سوو چې دوی سوه ګل هوسه
نو به خود د وس دارانو ناخېرې وي
پر موږ شهيري د روپۍ مال يو په لسه
مچېچې که څوک چيچي دا دې عسل دئ
شات خو چانه دي اخستي له مګسه
سې
چې بې وسه د خپل وس په جال کښې با
خدايهٔ وباسي کلهې د دوی له نسه
په يوه آذان يوه مسجد کې لمونځ کړي
مګر بعضي يې ولاړ وي بې اودسه
يو خواخوږئ زموږ د پاره پيدا نسو
په دې لويه کورنۍ کې يو بې کسه
ريښا بند دئ په قفس د بې وسې کې
فرياد و نه يې راوزي لــه قفســه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرصراف کلپي نه چليږي

کوږ بار کله ترمزله پورې رسيږي
ترهدفه پورې پرلارې چپه کيږي
که کوټه سکه دې ورکړه وصراف ته
کلپي کله پرصراف باندې چليږي

د رشتيا د باغو درختې وې پربار
د دړواغو درختې وچې سې رژيږي
که د بله يې الغيچ کړه ځان ته کوټه
چې مصرف يې نکړې بل لره پاتيږي

چې پر لوټو باندې پوړ ته پوخ ديوال سې
د بقاء اميد ترې مه کوه نړيږي
د خولې لاړ او د زړه لار چې يوه نه وي
اقرباء لا د هغو ټخه بېليږي

ته ډير بنه وايې ړيشاء کوردې ودان سه
خو تر تا ستا مخاطب بنه په پوهيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

راغله، ولاړه

مړيې کړئ مور مړئ بيا به ياد نسي
غر و نړېدئ بيا به ايستاد نسي
غم يې پر کور توره لېـکه وکښله
د و مري غم زده، سوچي به بنياد نسي
ډېرو نامردانو ډېر نامراده کړل
دا نامراده زړونه به د مراد نسي
يو وار چي سقوط سوا عتبار د چا
بيا به دوهم ځل د اعتماد نسي
يو ځل چي په مرګ په لحد ننوزي
هغو ته د ژوند دوا ايجاد نسي
اوس يې سالګري د مرګي ياد لري
ژوند يې بايد پس له دې پياد نسي
سر يې تر کړه ريشا په رنګ وژاړه
شو غمخور پيدا د دې هيواد نسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بدي خاطرې

راته پاته ډېرې بدې خاطرې دي
په غوږو کې د وحشي حیوان نارې دي

په لیدو سره آواز د خولې نه وزي
ګنګوسه یم چې داسې ګه قوارې دي

د خبرو مجال نه دی راته پاته
یا د لاس او یا د سترګو اشارې دي

د غمجنو اوښکو سیل پرمخ بهیږي
د زړګي د وینو پوره ته فوارې دي

د علاج دارو بې نه دی پیدا سوی
طبیبان نه د علاج، نه د چارې دي

ستا په داد خدای د رسیږي ریښا خواره
نور دي ټوله کوښښونو بې وارې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

منافق

مخامخ چې درته ناست وي، ځان قربان به درته وايي
که دې سترګې سوې نه‌وي، بدګويي يې پس شا وي
هسې خلګ منافق وي، چې زړه، خوله يې يوه نه وه
ستا پر غم درسره ژاړي، پښلا کوي خنداوي
په دوستي يې باور نسته، وي دوستي يې په دروغو
ظاهر ځان بولي تېروني، دښمني يې بيا په غلا وي
په ظاهر جار و قربان او په لباس يې خطا مه‌سه
باطني خوی و خصلت يې، دانسان نه وي بلا وي
هوښ کوه! د هسې خلګو په ګفتار سره تېر نه وزې
چې وينا، عمل يې دواړه، يو د بل سره جلا وي
همېشه د صادقانو سره دوست و همنشين سه
د کاذب او دروغجن څخه دوري دې درېښا' وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوږلاس کوږمغزی

د همت ښېښتان طمع دچا نکړي
شهامت به په خشم وسودا نکړي
نه کوږ لاس ؤ کوږ مغزی نيسي وچاته
او په لاس کی به د فقر عصا نکړي
بې همت وي چې د بله مفته غواړي
بې همته بیا هم وړکړه وړيا نکړي
خپله خوري خپله گټي لږ وي که ډېره
د بل مال لره به اوږ د لاس دغلا نکړي
دا کس نه دئ چه غيرت کې تر پښو لاندي
او پر خپلو لاسو، پښو اتکا نکړي
هسي ډېر مفت خواره سته په جامعه کښې
په دړواغو دا خبره ريشا نکړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

برګ کتل

چي پر لاړ ځي برګ کتل یې څوروي
په پره دي اشاره خپل یې څوروي
برګ کتلو یې پر سر او روڼه بل کړه
مغز جوش وخوړ کوګل یې څوروي

برګ کتل که وي څو وړځي ژغمل کیږي
په کلو کنداغ وهل یې څوروي
بیګانه وویې خپلوان دي بد راه کړي
چي رشتیا سي ګواکي بل یې څوروي

حق دئ چیري چي خپل ځان ورله تسلیم کړي
د سوتي په زور منل یې څوروي
ولي برګ، برګ ورته ګوري، خو انسان دئ
له دي لاري څه وتل یې څوروي

د وجدان دادګاه که هر چیري پیدا سوه
ریښا هم وړځي چي تل یې څوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه انګور چغال وهي

څوک چې یې پر مېخ هم یې پر نال وهي
خر د دوی د آس سره چهار نال وهي
وي به، چې د باغ قواله ستا شوي
امّا، هغه ښه انګور چغال وهي
څوک وای چې حق دې منم وې غواړمه
څوک بیا مخامخ دې سرمال وهي
چا د امیرۍ لار په ځینو ورانه کړه
بل بیا کښېنت ته مځکه په دوپال وهي
ما غوښته تعمیر دو منزله کړمه
سرای میانځ کې جاهل بنا دیوال وهي
څه سو محتسب او شرعي دُرې
ولې په شلاخوې کوتوال وهي
غلی سه ریشا، فریاد وچاته کړې
تا خو هم پره دی هم اندیوال وهي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښځې ته پروړځې

ښځې هغه کږدیو ته بیانه وړځې
زړه چې یې هابرګ کوټه کوټلۍ دۍ

لیرې په دوربین کې وړ معلومېږي
توږې دې کږدۍ کلی وتلۍ دۍ

نه بلېږي اور په دې نغریو کې
دلته دوږخي اور لګېدلۍ دۍ

پاته، تشه، توره سوله دامینه
مېږې، اوښان نسته تللۍ کلی دۍ

دلته پړلا ښو باندې کارګان ګرزي
شاوخوا اتڼ یې اچولۍ دۍ

بیا به هغه دې مینې ته راشي
یو ځل چې کوټه وړ غوړځېدلۍ دۍ

ځي د ښامار اېخ ته اتراغ کوي
پلار د دې ښامار ریشا ځیچلی دۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

آینده نتیجه

هر ډول مستي نن ورځ کولای سي
هر قسم ډ ډېره په چا وهلای سي
تانن دبې وسو واک اخیستی دی
توله په یوه وندر ترلای سي

تا د صیاد له لوی تور اودلی دی
ته لا هوائي مرغان نیولای سي
داسي اسلحې دي سازي کړي دي
لیري و نږدې هدف ویشتلای سي

لوی کراته بازې چالاکي لري
هر ځای خپل حریف ړا څمله ولای سي
حرص دي نه مړیږي چي هرڅونه خوري
هرڅه په سرا بنتوب سره خوړلای سي

ته که آینده ته نظر واچوی
ځنګه نتیجه ځني ایستلای سي
وبنیه ریښا چي دا ته څوک بنیي؟
ما ته دا بنیلي ړابنوولای سي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بيت المال موزكان

کښېږدئ ژر تلکي موزکانـو تـه
دا د بيت المال رشوت خورانو تـه
وې نيسئ تر ځته عدل تې وسپارئ
ورکړئ سزاګانې خـائينانو ته
ونغاړئ کمبلـه د فساد، رشوت
وغورځوئ فـرش وصادقانو تـه
چاکه د ملت په سر سودا کول
مه ورکوئ سـر دې تاجرانو ته
چاکه حقيقت په توپک وويشتې
ټينګه چکه ورکړئ جاهـلانو ته
هرڅوک چې خدمت په صداقت کوي
وسپارئ اختيار وخادمانـو ته
نن ورځ ريښا هر ملت پوه سوئ دئ
ځان به خوشې نـکړی ناپوهانو ته

نه شرم نه حیا

مخ دې پرته کړه د هرڅه میراث خوره
حرام خوره تاته وایمه مخ توره

د عالمه دې نه شرم، نه وا یه سته
چې د بل پیتی دې لاندې کړ په زوره

جنتونه جوړوې د ځان د پاره
نه بېرېږې د دوزخ له سخته اوره؟

په ژوندني که دې غاړې خلاصې نکړې
نه خلاصېږې پسله مرګه زموږ د پوره

د سیسې دې زما د ځګي، باغ کړې جوړې
تاکړه لاندې زه دې واستم ذکوره

ولې د و مرې بې غوړې سوه په جهان کې؟
ولې نسوه د ظالم کاسه نسکوره؟

د رېشا د زړه د خروښه غلبلې دې
د فشار حمله بې واستوي تر ګوره

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library